

Friplan med traditionell förvaltning – Nya Trad

FAKTABLAD OCH FÖRKÖPSINFORMATION

Gäller från 2026-01-01

Länsförsäkringars Friplan med Nya Trad förvaltning är en pensionsplan som passar dig som vill kombinera ett tryggt sparande med en garanterad lägsta nivå på utbetalningen och där kapitalförvaltningen sköts av Länsförsäkringar.

1. Inledning

Produkten erbjuds endast kunder som redan har ett pensionssparande i Länsförsäkringar där möjligheten enligt försäkringsvillkor och ändringsregler finns att flytta sparandet till traditionell förvaltning. Pensionsplanen kan kombineras med försäkringskydd, läs mer under punkt 5. Det går inte att starta ett helt nytt sparande med traditionell förvaltning – Nya Trad.

Försäkringsgivare är Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), 516401-6627. Bolaget står under Finansinspektionens tillsyn och har sitt säte i Stockholm på adressen 106 50 Stockholm.

Länsförsäkringar Liv bedrivs enligt ömsesidiga principer och det innebär att resultatet som uppstår inte delas ut till ägarna utan stannar kvar hos bolagets kunder.

Bolagets solvenskvot enligt Solvens II var 186 procent den 30 september 2025. Det innebär att företaget uppfyller EUs krav på kapitalbuffert i förhållande till verksamhetens omfattning och sammansättning.

På LF.se hittar du Länsförsäkringar Livs finansiella rapporter.

2. Sparande och avkastning

I traditionell förvaltning sköter Länsförsäkringar Liv placeringen av pengarna och garanterar dig en lägsta nivå på utbetalningen. Nivån på pensionsutbetalningen kan öka med återbäring om avkastningen blir högre än den som antagits vid beräkningen av det avtalade beloppet. Sparandet placeras i en mix av aktier, räntebärande placeringar, fastigheter, alternativa investeringar samt andra finansiella instrument.

Mer information om hur sparandet placeras, avkastning och aktuell återbäringsränta hittar du på LF.se/trad.

Försäkringen har två värden, garanterat värde och försäkringskapital

Garanterat värde

Det garanterade värdet är det som betalats in plus den garanterade räntan med avdrag för de garanterade utbetalningarna samt de kostnader och avkastningsskatt som vi räknar med när försäkringen startas. Den garanterade räntan är just nu 1 procent före antagna kostnader och avkastningsskatt. Efter avgifter och skatter är den garanterade räntan noll.

Försäkringskapital

Försäkringskapitalet är det som betalats in plus eventuell riskkompensation och återbäringsränta minus avgifter, avkastningsskatt och gjorda utbetalningar. Försäkringskapitalet kan vid dödsfall öka eller minska beroende på försäkringsskyddets omfattning. Om försäkringskapitalet i en försäkring är större än det garanterade värdet har försäkringen en återbäringsdel.

Återbäringsdelen är detsamma som försäkringskapitalet minus det garanterade värdet. Återbäringen ingår i Länsförsäkringar Livs riskkapital och kan användas för att täcka underskott i verksamheten eller stärka den kollektiva konsolideringen. Det innebär att försäkringens återbäringsdel både kan öka och minska under försäkringstiden.

Om du flyttar ett tidigare sparande hos Länsförsäkringar där ditt sparande haft en garantidel behålls den på samma nivå i din nya försäkring med Nya Trad. Den del som inte varit garanterad blir återbäring. Vid överföring av sparandet från annan befintlig försäkring inom Länsförsäkringar utan garantidel, delas kapitalet upp i garanterat värde och återbäring enligt en fördelning som motsvarar försäkringskollektivet som helhet. Aktuell fördelning hittar du på [LF.se/trad](https://lf.se/trad).

Länsförsäkringars fördelning av överskott

Överskott uppstår om utvecklingen av kapitalavkastning, kostnader, och skatt totalt sett blir bättre än vad som antagits i försäkringsavtalen. Överskottet i Nya Trad är en del av Länsförsäkringar Livs konsolideringsfond vilken tillika är bolagets riskkapital. Överskottet i konsolideringsfonden tilldelas försäkringstagarna över tid genom återbäringsränta.

Konsolideringsgraden anger förhållandet mellan fördelningsbara tillgångar och det samlade värdet på alla försäkringar. En konsolideringsgrad över 100 procent betyder att det finns överskott som över tid kan komma kunderna till godo. En viss buffert i form av konsolideringskapital bör alltid finnas för att inte negativa marknadsrörelser direkt ska påverka försäkringskapitalet.

Enligt Länsförsäkringar Livs nuvarande policy för konsolidering ska konsolideringsgraden för Nya Trad vara inom intervallet 100–115 procent.

Återbäringsränta

Återbäringsräntan är den räntesats som används för att beräkna värdeutvecklingen på försäkringskapitalet. Nivån på återbäringsräntan sätts så att det långsiktiga målet för den kollektiva konsolideringsgraden upprätthålls.

Genom att hålla inne en del av den kollektiva konsolideringen och inte genast höja återbäringsräntan om kapitalavkastningen varit hög möjliggörs en jämnare nivå på återbäringsräntan och en jämnare tillväxt på försäkringskapitalet. Uppgift om aktuella kollektiva konsolideringsgrader och återbäringsräntor finns på [LF.se/trad](https://lf.se/trad).

Exempel på utveckling av inflyttat kapital 100 000 kronor, sedan 2020-12-31 till 2025-12-31

Datum	Kronor
2020-12-31	100 000
2021-12-31	113 582
2022-12-31	116 606
2023-12-31	120 244
2024-12-31	127 796
2025-12-31	136 944

Återbäringsränta i snitt per år för Nya Trad före avdrag för avgifter och avkastningsskatt

År	Procent
2020	1,6
2021	13,8
2022	3,3
2023	3,9
2024	7,2
2025	8,0

3. Utbetalning

Friplanens ålderspension betalas ut vid den pensionsålder du valt. När Friplanen ska börja utbetalas räknas nivån på utbetalningarna fram med syfte att försäkringskapitalet ska räcka under hela utbetalningstiden och så att utbetalningarna blir så jämna som möjligt. Nivån räknas om årligen och beloppet som betalas ut kan både minska och öka, men kan aldrig understiga det avtalade beloppet. Till grund för utbetalning ligger det högsta av det garanterade värdet och försäkringskapitalet. Pensionsåldern och utbetalningstiden kan i de flesta fall ändras inom nedanstående regler.

Utbetalningsregler

Lägst pensionsålder	55 år
Högst pensionsålder	90 år (försäkringen ska vara slututbetald vid 95 år)
Kortaste utbetalningstid	5 år
Längsta utbetalningstid	20 år
Hälsoprövning vid pensionsutbetalning	Nej*

* Om du vill ha en kortare utbetalningstid när ditt sparande ska betalas ut och din försäkring inte innehåller återbetalningsskydd har vi rätt att kräva hälsoprövning.

Exempel på utbetalning

De aktuella antagandena om återstående livslängd ger följande utbetalning per månad vid livsvarig utbetalning när värdet på sparandet är 100 000 kronor vid 65 års ålder.

Exempel på utbetalning Friplan Privat (FE)

Livvarig utbetalning med återbetalningsskydd	Livvarig utbetalning utan återbetalningsskydd
Vid 65 år 401 kr	430 kr

Exempel på utbetalning Friplan Tjänstepension kvinna

Livvarig utbetalning med återbetalningsskydd	Livvarig utbetalning utan återbetalningsskydd
Vid 65 år 394 kr	417 kr

Exempel på utbetalning Friplan Tjänstepension man

Livvarig utbetalning med återbetalningsskydd	Livvarig utbetalning utan återbetalningsskydd
Vid 65 år 413 kr	452 kr

4. Avgifter och skatter

Administrativa avgifter

Länsförsäkringar Liv tar ut avgifter för att sköta din pensionsplan. Avgifterna tas ut genom en insättningsavgift en kapitalavgift och en årlig fast avgift. De ska täcka kostnader för administration, försäkringsskydd, garantier och avkastningsskatt. Kostnader för administration är bland annat kostnader för riskbedömning, skadehantering och försäljning. Ingen insättningsavgift tas på det kapital som flyttas in. Nya Trads kostnad för placeringar inom försäkringen tas inte ut direkt från ditt försäkringskapital utan har redan dragits av från den avkastning du får del av från bolagets förvaltade kapital. Denna kostnad är för närvarande 0,09 procent. Avgifterna kan komma att ändras.

Avgifter inflyttat kapital med löpande betalning. Gäller även för extra inbetalningar

Din avtalade inbetalning/år	Upp till 11 999 kr	12 000–47 999 kr	48 000–179 999 kr	180 000 kr och mer
Insättningsavgift av inbetalning	3 %	3 %	1,5 %	0 %
Kapitalavgift per år av försäkringskapitalet	0,45 %	0,45 %	0,45 %	0,45 %
Garantiavgift	0 %	0 %	0 %	0 %
Fast avgift	240 kr	240 kr	0 kr	0 kr

Avgifter endast inflyttat kapital

Din inbetalning	Upp till 99 999 kr	100 000–249 999 kr	250 000 kr och mer
Insättningsavgift av inbetalning	0 %	0 %	0 %
Kapitalavgift per år av försäkringskapitalet	0,45 %	0,45 %	0,45 %
Garantiavgift	0 %	0 %	0 %
Fast avgift	240 kr	0 kr	0 kr

Avkastningsskatt

Avkastningsskatten för pensionsförsäkring baseras på en schablonmässig avkastning och tas ut oavsett om du har fått någon avkastning eller inte på ditt sparande under året. Skatten beräknas genom att försäkringens värde vid ingången av beskattningsåret multipliceras med 15 procent av den genomsnittliga statslåneräntan under kalenderåret närmast före beskattningsåret. Länsförsäkringar betalar in avkastningsskatt på dina pensionsförsäkringar enligt ovan schablon. Kostnaden för skatten tas dock ut från försäkringskapitalet i varje försäkring. Avkastningsskatten för 2025 är 0,323 procent.

Skatteregler

Du som driver aktiv näringsverksamhet får göra avdrag för inbetalningar till en pensionsförsäkring i näringsverksamheten. Avdraget beräknas på inkomst av aktiv näringsverksamhet under beskattningsåret eller under närmast föregående beskattningsår. Du kan göra avdrag med 35 procent av inkomst av aktiv näringsverksamhet, maximalt 10 prisbasbelopp. För pensionsförsäkring betalar du inkomstskatt på belopp som betalas ut.

Om din pensionsplan innehåller försäkringsskydd som är kapitalförsäkringar (olycksfall, sjukkapital och efterlevande-kapital) innebär det att inbetalningarna till dessa inte är avdragsgilla i deklarationen.

Det belopp som utbetalas är fritt från inkomstskatt.

Exempel på avgifter inflyttat kapital 100 000 kr

Avgifter första försäkringsåret	
Kapitalavgift	450 kr
Avkastningsskatt 2025	323 kr
Summa avgifter och skatter	773 kr

Här visas vilka avgifter vi tar ut på Friplan det första försäkringsåret. Antagen avkastning 0 procent.

5. Försäkringsskydd

Försäkringsskydd som kan väljas

Återbetalningsskydd
Familjepension
Sjukförsäkring och betalningsbefrielse
Efterlevandekapital

Du kan komplettera Länsförsäkringars Friplan med försäkringsskydd för att ge familjen ekonomisk trygghet om du skulle avlida.

Återbetalningsskydd innebär att värdet av ditt sparande betalas ut varje månad till dina förmånstagare. Har du valt att ta ut pensionen mellan 5 och 20 år går hela sparandet till dina förmånstagare. Har du valt utbetalning så länge du lever får dina förmånstagare pension motsvarande 20 års utbetalning av hela pensionen. Om du själv fått pension utbetald räknas den av från förmånstagarnas pension.

Väljer du familjepension betalas den ut till dina förmånstagare om du skulle avlida före pensionsåldern eller senast vid 65 år. Familjepensionen betalas ut varje månad under så lång tid som avtalats.

Du kan också välja till en sjukförsäkring där du kan få ersättning för visst lönebortfall om du blir sjuk. För att kunna välja till sjukförsäkring ska betalningsbefrielse också ingå i Friplanen. Betalningsbefrielse innebär att inbetalning helt eller delvis görs av Länsförsäkringar om du skulle bli arbetsoförmögen under längre tid än tre månader.

Friplan kan också kompletteras med en olycksfallsförsäkring som gäller dygnet runt. Du kan även välja sjukkapital som utbetalas med ett engångsbelopp om Länsförsäkringar bedömer att du fått din arbetsförmåga varaktigt nedsatt.

Efterlevandekapital innebär att ett engångsbelopp utbetalas till dina förmånstagare om du avlider före pensionsåldern, men senast vid 65 år.

Avgifterna för försäkringsskydd beräknas varje år och beror på ålder, beloppet som bestämts och försäkringens värde.

Förmånstagare

Sparandet betalas i första hand ut till make/sambo och i andra hand till dina barn. Du kan välja andra förmånstagare. Följande personer kan vara förmånstagare till återbetalningsskyddet och familjepensionen:

- Din make eller tidigare make. Med make avses även registrerad partner.
- Din sambo eller tidigare sambo.
- Barn/styvbarn/fosterbarn till dig eller någon av personerna under punkterna ovan.

Vem som helst kan vara förmånstagare till efterlevandekapitalet.

Riskkompensation

Om du inte har återbetalningsskydd fördelas ditt sparande till övriga försäkringstagare utan återbetalningsskydd om du skulle avlida. Detta kallas riskkompensation och tillförs löpande alla försäkringar som gäller utan återbetalningsskydd. Den varierar beroende på ålder och försäkringens värde. Riskkompensation beräknas varje år och utgår från aktuell statistik över livslängden bland de försäkrade.

Aktuella livslängdsantaganden

I Friplan Privat (FE) tillämpar vi könsneutrala antaganden, det vill säga samma antaganden för män och kvinnor. Livslängdsantagandena innebär exempelvis att en man eller en kvinna som idag är 65 år förväntas leva ytterligare 23,9 år.

I Friplan Tjänstepension tillämpar vi inte könsneutrala antaganden, det vill säga det är olika antaganden för män och kvinnor. Livslängdsantagandena innebär exempelvis att en man som idag är 65 år förväntas leva ytterligare 22,5 år och en kvinna som idag är 65 år förväntas leva ytterligare 24,8 år.

6. Försäkringsavtalets löptid, villkor för flytt och återköp av sparandet

Flytta sparande från Länsförsäkringar

Försäkringsavtalet gäller tillsvidare. Flytt av ditt sparande från oss till ett annat försäkringsbolag är möjligt mot en avgift som för närvarande är 400 kronor. Om försäkringskapitalet uppgår till högst ett prisbasbelopp tas inte någon avgift ut.

Försäkringens värde vid flytt är detsamma som försäkringskapitalet.

Länsförsäkringar har dock rätt att minska försäkringskapitalets storlek om:

- Länsförsäkringars konsolideringsnivå vid tidpunkten för flytt understiger det vid varje tidpunkt gällande nedre riktmärket för konsolideringsnivån och/eller
- Länsförsäkringars kapitalbas vid tidpunkten för flytt inte motsvarar vid var tidpunkt gällande krav på solvensmarginal.

Om din försäkring inte innehåller återbetalningsskydd har vi rätt att kräva hälsoprövning.

Återköp

Pensionsförsäkringar kan bara återköpas i undantagsfall. Regler för detta finns i inkomstskattelagen och i försäkringsvillkoren. Försäkringens värde vid återköp är det högsta av garanterade värdet och försäkringskapitalet minus eventuella återköpsavgifter.

Länsförsäkringar har dock rätt att minska försäkringskapitalets storlek om:

- Länsförsäkringars konsolideringsnivå vid tidpunkten för återköp understiger det vid varje tidpunkt gällande nedre riktmärket för konsolideringsnivån och/eller
- Länsförsäkringars kapitalbas vid tidpunkten för återköp inte motsvarar vid var tidpunkt gällande krav på solvensmarginal.

7. Flytt av sparande till Länsförsäkringar

Du kan inte flytta ditt sparande från ett externt försäkringsbolag utanför Länsförsäkringsgruppen till en pensionsförsäkring med traditionell förvaltning – Nya Trad. Däremot kan flytt till Länsförsäkringars andra typer av pensionsförsäkringar göras. Kontakta ditt länsförsäkringsbolag eller din försäkringsförmedlare för mer information.

8. Hållbarhetsrelaterade upplysningar

Enligt gällande regelverk¹ ska Länsförsäkringar Liv lämna hållbarhetsrelaterade information om sina förvaltningsformer för pensionssparande innan avtal ingås (se nedan) och under avtalets löptid (se hemsidan) i syfte att ge kunderna möjlighet att utvärdera och jämföra förvaltningsformer ur hållbarhetsperspektiv.

Innan avtal ingås ska information lämnas om hur Länsförsäkringar Liv integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslut och bedömer vilken trolig påverkan detta har på avkastningen i de förvaltningsformer för pensionssparande som Länsförsäkringar Liv tillhandahåller. Dessutom ska förvaltningsformspecifik hållbarhetsinformation lämnas.

¹ Disclosureförfordningen (EU 2019/2088) och dess tekniska standarder (EU 2022/1288).

Integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslut

Länsförsäkringar Liv tillämpar en investeringsprocess för att fatta investeringsbeslut i sina olika förvaltningsformer. Länsförsäkringar Livs arbetssätt för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning är integrerat i investeringsprocessens olika faser och syftar till att bidra till att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformerna och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling.

Hållbarhetsrisker och möjligheter² identifieras genom regelbunden hållbarhetsinriktad genomlysning, både inför nyinvesteringar och i befintliga investeringar. I den hållbarhetsinriktade genomlysningen analyseras investeringarna utifrån ett antal olika hållbarhetsindikatorer. Analysen integreras i investeringsprocessen och påverkar det kontinuerliga arbetet med att justera de olika förvaltningsformernas sammansättning av olika investeringar. I arbetet tillämpas de ansvarsfulla investeringsstrategierna inkludering, exkludering och påverkan. Inkludering innebär att investeringar antingen inkluderas och/eller att exponering mot olika sektorer eller bolag anpassas utifrån deras bidrag till såväl hållbarhetsrelaterade mål och egenskaper som finansiellt värdeskapande. Exkludering innebär att inga investeringar görs i bolag eller andra emittenter (till exempel stater) som träffas av Länsförsäkringar Livs exkluderingskriterier. Resultatet från den hållbarhetsinriktade genomlysningen eller enskilda bolagshändelser kan leda till att Länsförsäkringar Liv inleder påverkansarbete mot enskilda bolag eller externa förvaltare. Det arbetet sker parallellt och interaktivt med arbetet i investeringsprocessen.

Arbetet med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning ska beakta skillnaderna i förvaltningsformernas olika placeringsriktning, riskmandat och mål. Detta innebär att tillämpningen av arbetssättet kan variera mellan Länsförsäkringars Livs förvaltningsformer. Länsförsäkringar Liv placerar förvaltningsformernas försäkringskapital direkt och indirekt i olika tillgångsslag. Placeringsmetod och typ av tillgångsslag påverkar hur Länsförsäkringar Liv tillämpar arbetet med ansvarsfulla investeringar.

För mer information om Länsförsäkringar AB-koncernens Policy för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, Länsförsäkringar Livs aktuella exkluderingskriterier och löpande hållbarhetsarbete; gå in på lansforsakringar.se/ansvarsfullainvesteringar

Bedömning av hållbarhetsriskers troliga inverkan på avkastningen

Länsförsäkringar Livs övergripande mål är att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformerna. Länsförsäkringar Livs arbete med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning, som innebär att hållbarhetsrisker och möjligheter integreras i investeringsprocessen, avser att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna i förvaltningsformerna, bidra till ett urval av FN:s globala mål och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Tillämpningen av arbetssättet kan ge upphov till att avkastningen, både på kort och lång sikt, blir bättre eller sämre än marknadens utveckling.

Förvaltningsformsspecifik hållbarhetsinformation

Information om Nya Trads miljörelaterade eller sociala egenskaper finns i bilagan till denna förköpsinformation.

Nya Trads sammansättning av tillgångar och enskilda investeringar förändras löpande under hela försäkringstiden som ett led i att uppnå det övergripande målet att långsiktigt skapa största möjliga värde i förvaltningsformen och samtidigt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Nya Trads mål, strategier, allokering, hållbarhetskategori och övriga hållbarhetsrelaterade åtaganden och tillhörande information kan komma förändras under försäkringstiden för att vara relevant och återspegla förändrade omständigheter. För aktuell/löpande information om Nya Trad se [LF.se/trad](https://lf.se/trad)

9. Övrig information

Distributörer

Den här produkten kan säljas och distribueras av Länsförsäkringar som är ett försäkringsföretag, anknutna försäkringsförmedlare eller av extern försäkringsförmedlare. Den som distribuerar försäkringen kommer att upplysa dig om huruvida distributören är anställd av Länsförsäkringar, anknuten förmedlare eller en extern förmedlare. Distributören kommer även ge dig sin kontaktinformation.

Om du köper produkten direkt från Länsförsäkringar eller av någon av våra anknutna förmedlare tillhandahålls rådgivning. Den rådgivningen är inte grundad på en opartisk analys och urvalet av analyserade produkter är begränsat till försäkringar som är utvecklade av Länsförsäkringar.

² Risker och möjligheter relaterade till miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade faktorer, inklusive korruption och affärsetik.

Länsförsäkringar kommer inte regelbundet bedöma lämpligheten av de produkter som rekommenderas dig. Anställda hos Länsförsäkringar erhåller inte rörlig ersättning för försäkringsavtalet.

Om du köper produkten av en extern förmedlare kommer denne utöver förköpsinformationen även ge dig särskild information om dennes distribution.

Länsförsäkringsbolagen eller försäkringsförmedlare ansvarar för kundmöten och distribution av försäkringar. Ditt länsförsäkringsbolag eller försäkringsförmedlare får i vissa fall ersättning för sitt kundansvar från Länsförsäkringar Fondliv/Länsförsäkringar Liv som är försäkringsgivare och dotterbolag till Länsförsäkringar AB. Det påverkar inte värdet på din försäkring. Önskar du få information om den aktuella ersättningen ber vi dig att kontakta din rådgivare.

Tillsynsmyndigheter

De som distribuerar den här försäkringen står under tillsyn av Finansinspektionen, och vad gäller marknadsföring av Konsumentverket.

Begränsningar i rätten att ändra försäkringsvillkor

Syftet med faktabladet och förköpsinformationen är att ge övergripande information och underlätta jämförelser med andra liknande produkter. Ytterligare jämförelser och information kan även fås från Konsumenternas försäkringsbyrå. Det är dock alltid det fullständiga försäkringsvillkoret som ligger till grund för avtalet. Länsförsäkringar har rätt att ändra villkoren under försäkringstiden men kan inte försämra de garanterade åtagandena som följer av försäkringsavtalet. Om oriktiga uppgifter har lämnats kan det medföra att försäkringarna i pensionsplanen helt eller delvis inte gäller. Villkor finns på LF.se/trad men kan också fås genom att kontakta oss.

Om du ångrar dig

Du kan ångra dig inom 30 dagar från den dag då försäkringsbeskedet utfärdats. Länsförsäkringar har rätt att ta ut en avgift för administration.

Preskriptionsregler

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringskydd måste väcka talan inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till Länsförsäkringar inom den tid som anges ovan är fristen att väcka talan alltid minst sex månader från det att Länsförsäkringar förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket. Om talan inte väcks enligt ovan går rätten till försäkringsskydd förlorad.

Behandling av personuppgifter

Du hittar information om hur vi på Länsförsäkringar behandlar personuppgifter och dina rättigheter i samband med det på vår webbplats LF.se/personuppgifter.

Om vi inte kommer överens

- Om du inte är nöjd med ett beslut eller hanteringen av ditt ärende är vi naturligtvis beredda att ompröva det. Kontakta i första hand den person du haft kontakt med eller vår klagomålsansvariga/kundombudsman. Mer information hittar du på lansforsakringar.se
- Om du ändå är missnöjd kan du vända dig till Allmänna reklamationsnämnden med tvistefrågor som inte är av medicinsk karaktär. Tvistefrågor av medicinsk karaktär prövas av Personförsäkringsnämnden. Observera att Allmänna reklamationsnämnden och Personförsäkringsnämnden prövar ärenden där konsumenter är i tvist med företag. Detta kan innebära att dessa nämnder kan neka att pröva ärendet om försäkringen är tecknad av ett företag.
- Du kan även vända dig till domstol för att få ditt ärende prövat. Dina ombudskostnader kan oftast ersättas genom rättskyddet i exempelvis din försäkring. Du betalar då enbart självrisken. Även den kommunala konsumentvägledaren kan ge råd och information.
- Vill du ha kostnadsfri rådgivning i försäkringsfrågor kan du också vända dig till Konsumenternas försäkringsbyrå.

Kontaktuppgifter:

Konsumenternas Försäkringsbyrå

Besöksadress: Karlavägen 108, Stockholm
Postadress: Box 24215, 104 51 Stockholm
Telefon: 0200-22 58 00
konsumenternas.se

Konsumentverket

Besöksadress: Tage Erlandergatan 8 A, Karlstad
Postadress: Box 48, 651 02 Karlstad
Telefon 0771-525 525
konsumentverket.se

Finansinspektionen

Besöksadress: Sveavägen 44, Stockholm
Postadress: Box 7821, 103 97 Stockholm
Telefon: 08-408 980 00
fi.se

Allmänna reklamationsnämnden

Besöksadress: Sveavägen 31, Stockholm
Postadress: Box 174, 101 23 Stockholm
Telefon: 08-508 860 00
arn.se

Personförsäkringsnämnden

Besöksadress: Karlavägen 108, Stockholm
Postadress: Svensk Försäkrings Nämnder
Box 24067, 104 50 Stockholm
Telefon: 08-522 787 20
forsakringsnamnder.se

KONTAKTA LÄNSFÖRSÄKRINGAR ELLER DIN FÖRSÄKRINGSFÖRMEDLARE.

Länsförsäkringar Bergslagen 021-190100 | Länsförsäkringar Blekinge 0454-302300 | Dalarnas Försäkringsbolag 023-93000 | Länsförsäkringar Gotland 0498-281850 | Länsförsäkringar Gävleborg 026-147500 | Länsförsäkringar Göinge-Kristianstad 044-196200 | Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 031-638000 | Länsförsäkringar Halland 035-151000 | Länsförsäkringar Jämtland 063-193300 | Länsförsäkringar Jönköping 036-199000 | Länsförsäkringar Kalmar län 020-661100 | Länsförsäkring Kronoberg 0470-720000 | LF Norrbotten 0920-242500 | Länsförsäkringar Skaraborg 0500-777000 | Länsförsäkringar Skåne 040-6338000 | Länsförsäkringar Stockholm 08-56283000 | Länsförsäkringar Södermanland 0155-484000 | Länsförsäkringar Uppsala 018-685500 | Länsförsäkringar Värmland 054-7751500 | Länsförsäkringar Västerbotten 090-109000 | Länsförsäkringar Västernorrland 0611-365300 | Länsförsäkringar Älvsborg 0521-273000 | Länsförsäkringar Östgöta 013-290000

Hållbarhetsrelaterade upplysningar

Produktnamn: Traditionell Förvaltning - Nya Trad

Identifieringskod för juridiska personer: 5493000M8THYN8D51395

Hållbar investering: en investering i ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål eller socialt mål, förutsatt att investeringen inte orsakar betydande skada för något annat miljömål eller socialt mål och att investeringsobjekten följer praxis för god styrning.

EU-taxonomin är ett klassificeringssystem som läggs fram i förordning (EU) 2020/852, där det fastställs en förteckning över **miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter**. Förordningen fastställer inte någon förteckning över socialt hållbara ekonomiska verksamheter. Hållbara investeringar med ett miljömål kan vara förenliga med kraven i taxonomin eller inte.

Miljörelaterade och/eller sociala egenskaper

Har denna finansiella produkt ett mål för hållbar investering?

☒ ☐ Ja

☒ ☐ Nej

☐ Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett miljömål: __ %**

☐ i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☐ i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☐ Den kommer att göra ett minimum av **hållbara investeringar med ett socialt mål: __ %**

☒ Den **främjar miljörelaterade och sociala egenskaper** och kommer, även om den inte har en hållbar investering som sitt mål, att ha en minimiandel på 18 % hållbara investeringar

☐ med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☒ med ett miljömål i ekonomiska verksamheter som inte anses vara miljömässigt hållbara enligt EU-taxonomin

☒ med ett socialt mål

☐ Den främjar miljörelaterade och sociala egenskaper, men **kommer inte att göra några hållbara investeringar**

Vilka miljörelaterade och/eller sociala egenskaper främjas av denna finansiella produkt?

I enlighet med Nya Trads investeringsstrategi främjar dess investeringar följande egenskaper:

Miljörelaterade egenskaper

- bekämpning klimatförändringar
- hållbar energi och energieffektivisering
- ekosystem och biologisk mångfald
- hållbar användning av råvaror, vatten och mark
- motverkan av föroreningar och miljöfarligt avfall

Sociala egenskaper:

- hälsa och välbefinnande
- mänskliga rättigheter
- arbetsrätt och goda förhållanden mellan arbetsmarknadens parter
- efterlevnad av internationella konventioner gällande kontroversiella vapen

Egenskaper för god bolagsstyrning:

- affärsetik
- motverka korruption, penningtvätt och bestickning

Inget referensvärde har valts i syfte att uppnå de miljörelaterade- eller sociala egenskaperna.

Vilka hållbarhetsindikatorer används för att mäta uppnåendet av var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?

I tabellen framgår ett urval av de hållbarhetsindikatorer som används för att följa upp de miljörelaterade och sociala egenskaper som Nya Trad främjar.

Hållbarhetsindikatorer mäter uppnåendet av de miljörelaterade eller sociala egenskaperna som den finansiella produkten främjar.

Tabell 1. Hållbarhetsindikatorer per egenskap

Egenskap	Hållbarhetsindikator
Bekämpning av klimatförändringar	Växthusgasintensitet (tCO₂e/mkr intäkter, scope 1-2) Andel av investeringar med vetenskapliga klimatmål Andel av investeringar i investeringsobjekt som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen (%)
Hållbar energi och energieffektivisering	Årlig produktion av förnybar energi (MWh) Energibesparing i byggnader (MWh)
- Ekosystem och biologisk mångfald - Hållbar användning av råvaror, vatten och mark	Yta hållbart skogsbruk (ha)
Motverkan av föroreningar och miljöfarligt avfall	Reducerad mängd kväve och fosfor från avloppsvatten (kg)
Hälsa och välbefinnande	Andel av investeringar i investeringsobjekt vars omsättning från kommersiellt spel om pengar på kasinon, spelautomater och/eller poker som överstiger 5 procent (%) Andel av investeringar i investeringsobjekt vars omsättning från produktion av tobaksprodukter överstiger 5 procent (%)
- Mänskliga rättigheter - Arbetsrätt och goda förhållanden mellan arbetsmarknadens parter - Affärsetik - Motverka korruption, penningtvätt och bestickning	Andel av investeringar i investeringsobjekt som har varit inblandade i överträdelser mot FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande eller OECDs riktlinjer för multinationella företag (%) Investeringar i stater som sammantaget bedöms vara auktoritära, icke fria, korrupta samt kränker mänskliga rättigheter (antal) Investeringar i jurisdiktioner på EUs förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet (antal)
Efterlevnad av internationella konventioner gällande kontroversiella vapen	Andel av investeringar i investeringsobjekt som är involverade i tillverkning eller försäljning av kontroversiella vapen

Vilka är målen med de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra, och hur bidrar den hållbara investeringen till dessa mål?

Nya Trad kommer delvis göra hållbara investeringar. Syftet med de hållbara investeringarna i Nya Trad är, utöver att bidra till att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna, att bidra till ett urval av FNs globala mål och motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling.

Att bekämpa klimatförändringar, FNs globala mål 13, är det mest prioriterade målet och således det som Nya Trads hållbara investeringar i störst utsträckning avser bidra till. Ytterligare utvalda globala mål kan främjas av Nya Trads hållbara investeringar. Genom att tillämpa de ansvarsfulla investeringsstrategierna för inkludering och påverkan bidrar Nya Trad huvudsakligen till taxonomins miljömål om begränsning av och anpassning till klimatförändringar.

Taxonomins miljömål:

- ☒ 1. Begränsning av klimatförändringar
- ☒ 2. Anpassning till klimatförändringar
- ☐ 3. Hållbar användning av och skydd av vatten och marina resurser
- ☐ 4. Omställning till en cirkulär ekonomi
- ☐ 5. Förebyggande och begränsning av miljöföroreningar
- ☐ 6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Läs mer om Länsförsäkringar Livs arbete med ansvarsfulla investeringar och prioriteringen i nedan avsnitt *Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?*

På vilket sätt orsakar inte de hållbara investeringar som den finansiella produkten är tänkt att delvis göra någon betydande skada för några miljörelaterade eller sociala mål för hållbar investering?

Nya Trads hållbara investeringar orsakar inte betydande skada för några andra miljörelaterade eller sociala mål genom att

- deras värden på indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer (PAI-indikatorerna) bedöms inte tillhöra de sämsta i sin bransch globalt;
- de inte är inblandade i allvarlig överträdelse mot internationella konventioner och överenskommelser, i synnerhet OECDs riktlinjer för multinationella företag FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande
- de inte överträder Länsförsäkringar Livs exkluderingskriterier

För att bedöma ovan genomförs kontroller inför potentiella nyinvesteringar och regelbundet av befintliga investeringar.

Huvudsakliga negativa konsekvenser är investeringsbesluts mest negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer som rör miljö, sociala frågor och personalfrågor, respekt för mänskliga rättigheter samt frågor rörande bekämpning av korruption och mutor.

Hur har indikatorerna för negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer beaktats?

Länsförsäkringar Livs metod¹ för att bedöma om en investering inte orsakar betydande skada innebär att det enskilda portföljbolagets värden på PAI-indikatorerna² jämförs med värdena för bolag i samma sektor. Bolagen ska som regel ingå i globala aktieindex. Jämförelsen utgår både från placering och analys av de sektorspecifika förutsättningarna i relation till respektive PAI-indikator.

Om information om någon indikator inte är lättillgänglig: Länsförsäkringar Liv samarbetar med olika tredjepartsleverantörer, externa förvaltare och för även direktdialoger med enskilda betydande portföljbolag för att säkerställa god dataförsörjning till indikatorerna. Om någon data saknas eller inte är lättillgänglig kontaktas, beroende på förutsättningarna, antingen kontrakterade leverantörer, externa förvaltare och/eller de enskilda portföljbolagen i syfte att samla in informationen som behövs för att mäta PAI-indikatorerna.

Hur är de hållbara investeringarna anpassade till OECDs riktlinjer för multinationella företag och FNs vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter? Beskrivning:

Det enskilda portföljbolaget ska agera ansvarsfullt och efterleva OECDs riktlinjer och FNs vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Portföljbolaget ska inte vara involverat i överträdelse mot någon av riktlinjerna eller principerna. Om portföljbolag varit involverat i överträdelse och vidtagit adekvata åtgärder för att både hantera överträdelsen och undvika framtida överträdelser så bedöms det som ansvarsfullt agerande.³

I EU-taxonomi fastställs en princip om att inte orsaka betydande skada, enligt vilken taxonomiförenliga investeringar inte får orsaka betydande skada för EU-taxonomins mål, och åtföljs av särskilda EU-kriterier.

Principen om att inte orsaka betydande skada är endast tillämplig på de av den finansiella produktens underliggande investeringar som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter. Den återstående delen av denna finansiella produkt har underliggande investeringar som inte beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Inga andra eventuella hållbara investeringar får heller orsaka betydande skada för några miljömål eller sociala mål.

Beaktas i denna finansiella produkt huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?

- ☒ Ja
☐ Nej

Länsförsäkringar Liv beaktar och hanterar de huvudsakliga negativa konsekvenser för Nya Trads investeringar enligt investeringsstrategin (se nedan rubrik *Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?*). Den valda prioriteringen innebär att de huvudsakliga negativa konsekvensområden som Länsförsäkringar Liv prioriterar är utsläpp av växthusgaser, sociala förhållanden och personalfrågor, god hälsa och välbefinnande, sociala aspekter, styrning och mänskliga rättigheter.

I tabellen nedan nämns exkluderings- och omställningskriterier översiktligt, i tabell 3 framgår kriterierna mer detaljerat.

¹ I dagsläget finns ingen regulatorisk eller branschgemensam standard för vilka värden på de olika indikatorerna som innebär att en investering inte orsakar någon betydande skada. Länsförsäkringars metod för att bedöma är utformad utifrån tillgängligheten av data för indikatorerna. I takt med att regelverkskraven avseende rapportering av PAI-data utvecklas kommer datatillgängligheten förbättras och metoden vidareutvecklas.

² Kontrollen omfattar alla indikatorer i Kommissionens delegerade förordning (EU)2022/1288, bilaga 1, tabell 1-3 och eventuella andra indikatorer valda av Länsförsäkringar.

³ Nämda riktlinjer och principer omfattar principerna och rättigheterna i de åtta grundläggande konventionerna som anges i Internationella arbetsorganisationens (ILO) deklaration om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet och i det internationella regelverket för mänskliga rättigheter.

Tabell 2. Hur beaktas huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer – översikt

Tillämpas på	Område	Indikator på huvudsaklig negativ konsekvens för hållbar utveckling	Hur huvudsakliga negativa konsekvenser avses beaktas
Investeringsobjekt	Utsläpp av växthusgaser	Investeringsobjektets växthusgasintensitet (PAI 1.3)	Mål finns för utsläppsminskning Genomlysning och integration
		Exponering mot företag som är verksamma inom sektorn för fossila bränslen (PAI 1.4)	Påverkan Inkludering - omställningskriterier för kraftförsörjnings- och energibolag Exkludering - exkluderingskriterier för fossila bränslen (energi-, gruv- och kraftbolag)
	Sociala förhållanden och personalfrågor	Brott mot FNs globala överenskommelse och OECDs riktlinjer för multinationella företag (PAI 1.10)	Genomlysning och integration Påverkan Exkludering - exkluderingskriterier för allvarlig norm-överträdelse vid resultatlös påverkan
		Exponering mot kontroversiella vapen (antipersonella minor, klusterammunition, kemiska vapen och biologiska vapen) (PAI 1.14)	Exkludering - exkluderingskriterier för kontroversiella vapen
	God hälsa och välbefinnande	Spel om pengar (andra indikatorer)	Exkludering - exkluderingskriterier för spel om pengar
		Tobak (andra indikatorer)	Exkludering - exkluderingskriterier för tobaksprodukter
		Pornografi (andra indikatorer)	Exkludering - exkluderingskriterier för pornografiskt material
Statliga och överstatliga enheter	Sociala aspekter	Genomsnittsvärde för yttrandefrihet (PAI 3.19)	Genomlysning och integration Exkludering - exkluderingskriterier för stater och statskontrollerade bolag som bedöms vara auktoritära, icke fria, korrupta samt kränker mänskliga rättigheter
	Mänskliga rättigheter	Genomsnittsvärde för respekten för mänskliga rättigheter (PAI 3.20)	
	Styrning	Graden av korruption i genomsnitt (PAI 3.21)	Exkludering - exkluderingskriterier för stater som inte uppfyller grundläggande standarder för skatteförvaltning
		Icke samarbetsvilliga skattejurisdiktioner PAI 3.22	

Läs mer om detta arbete i Länsförsäkringar Livs *Redogörelse för investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer*, se [LF.se/trad](https://www.lf.se/trad) under Nya Trad.

Information om huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer från Nya Trads investeringar finns tillgänglig i Nya Trads årsbeskedsbilaga för hållbarhetsrelaterade upplysningar, se [LF.se/arsbeskedliv](https://www.lf.se/arsbeskedliv)

Vilken investeringsstrategi följer denna finansiella produkt?

Nya Trads investeringsstrategi är utformad för att ge dig en garanterad lägsta nivå på pensionsutbetalningen. Nivån kan öka med återbäring om Nya Trads avkastning blir högre än det garanterade beloppet. Därför är det övergripande målet för förvaltningen av Nya Trad att långsiktigt skapa största möjliga värde för Nya Trads kunder.

Länsförsäkringar Livs arbete med ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning avser bidra till att förbättra de långsiktiga avkastningsförutsättningarna i Nya Trad och samtidigt bidra till FNs globala mål samt motverka negativa konsekvenser för hållbar utveckling. Bolaget ska i förvaltningen verka för de FN-stödda *Principles for responsible investments* (PRI) och FN-initiativet *Global Compacts* principer för ansvarsfullt företagande.

Länsförsäkringar Liv ingår i Länsförsäkringar AB-koncernen (LFAB). Koncernen avser bidra till att begränsa klimatförändringar i linje med Parisavtalet och har antagit en långsiktig klimatambition om klimatneutralitet senast år 2045. Ambitionen innebär att koncernen strävar mot att bli klimatneutral 2045 samt ska anta delmål till 2030 för att säker-

Investeringsstrategin styr investeringsbeslut på grundval av faktorer som investeringsmål och risktolerans.

ställa utveckling mot den långsiktiga ambitionen. I förvaltningen av Nya Trad innebär klimatambitionen att klimatrisker och möjligheter ska hanteras i förvaltningen genom att integreras i investeringsprocessen enligt nedan.

Väsentliga hållbarhets- och finansiella faktorer ska integreras i förvaltningen. Vidare ska, inom ramen för fastställda förvaltningsmål, investeringsobjekt som befinner sig i omställning samt de som stödjer övergången till ett hållbart samhälle främjas. Som ansvarsfull ägare ska Länsförsäkringar Liv sträva efter att påverka bolag, särskilt de med betydande hållbarhetsrelaterade risker och de som saknar ambitioner att ställa om.

Länsförsäkringar Liv tillämpar en investeringsprocess för att fatta investeringsbeslut i Nya Trad och sina andra förvaltningsformer. Länsförsäkringar Livs arbetssätt för ansvarsfulla investeringar och ägarstyrning är integrerat i investeringsprocessens olika faser.

Hållbarhetsrisker⁴ och möjligheter identifieras genom regelbunden hållbarhetsinriktad genomlysning. Genomlysningen sker inför nyinvesteringar och regelbundet för befintliga investeringar. Nya Trad genomlysas åtminstone utifrån:

- Länsförsäkringar Livs exkluderings- och omställningskriterier
- Överträdelser av internationella överenskommelser
- Växthusgasintensitet (nulägesbild)⁵
- Klimatscenarios (framåtblickande)
- Obligatoriska och valfria PAI-indikatorer enligt Disclosureförordningens RTSer⁶

Resultatet från genomlysningen integreras i investeringsprocessen och påverkar det kontinuerliga arbetet med att justera de olika förvaltningsformernas sammansättning av hållbara och främjande investeringar i syfte att nå förvaltningsmålen. I arbetet tillämpas de ansvarsfulla investeringsstrategierna inkludering, exkludering och påverkan i kombination med finansiell analys.

Läs mer om de ansvarsfulla investeringsstrategierna på hemsidan, se [LF.se/ansvarsfullainvesteringar](https://lf.se/ansvarsfullainvesteringar)

Vilka är de bindande delarna i investeringsstrategin som används för att välja de investeringar som uppnår var och en av de miljörelaterade eller sociala egenskaper som främjas av denna finansiella produkt?

Länsförsäkringar Liv tillämpar följande bindande kriterier vid sina investeringsbeslut som en del i arbetet med att uppnå de miljörelaterade och sociala egenskaper som Nya Trad främjar. Kriterierna utvecklas kontinuerligt vilket kan innebära att kriterier byts ut eller förändras i syfte att förbättra de avkastningsmässiga förutsättningarna och samtidigt främja de miljörelaterade och sociala egenskaperna.

Tabell 3. Investeringsstrategins bindande delar

Egenskap	Bindande del
Alla nedan egenskaper	Genomlysning och integrering Noterade portföljbolag och andra noterade investeringsobjekt genomlysas regelbundet mot olika hållbarhetsrelaterade egenskaper och kriterier, inklusive PAI-indikatorerna. Tonvikt läggs på de PAI-indikatorer som systematiskt beaktas i investeringsprocessen. Onoterade tillgångar, både direktägda och via externa fonder, genomlysas minst årsvis eller ad hoc måssigt då misstankar finns om eventuella överträdelser av internationella överenskommelser. Påverkan Reaktivt (incidentdrivet) påverkansarbete inleds mot portföljbolag om genomlysningen (ovan) indikerar misstanke om överträdelser av internationella överenskommelser.

⁴ Miljömässiga, sociala och bolagsstyrningsrelaterade faktorer, inklusive korruption och affärsetik.

⁵ CO₂-avtrycket beräknas för aktier i enlighet med Svensk försäkrings rekommenderade nyckeltal "viktad genomsnittlig koldioxidintensitet" (Weighted Average Carbon Intensity, WACI (ton CO₂e/SEK mn)) och avser scope 1 och 2- CO₂-utsläpp.

⁶ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1288, bilaga 1, tabell 1.

Egenskap	Bindande del
Bekämpning av klimatförändringar	Exkludering - exkluderingskriterier - fossila bränslen: Investering görs inte i bolag vars omsättning från de fossila bränslena förbränningskol, olja och gas överstiger: - Förbrännings kol >5% - Okonventionell utvinning av olja och gas >5% - Prospektering och konventionell utvinning av olja och gas >5% Undantags görs för bolag som uppfyller omställningskriterierna nedan. Inkludering - omställningskriterier - energi- och kraftbolag: Omställningskriterier tillämpas på utvalda kraftförsörjnings- och energibolag. Det innebär att Länsförsäkringar Liv kan överväga att inkludera och investera i bolag i respektive sektor. Bolagen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys inför beslut där bolagets åtaganden, agerande, utfall av agerande och prognos beaktas. Påverkan Klimatfokuserat påverkansarbete bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom skogs- och fastighetssektorn samt med utvalda portföljbolag som är betydande utsläppare av växthusgaser i förvaltningsformen.
Hållbar energi och energieffektivisering	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till förnyelsebar energiproduktion och/eller energieffektivisering väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Bidrag till FNs globala mål 7 ska kunna påvisas. - omställningskriterier - kraftbolag: Omställningskriterier tillämpas på utvalda kraftbolag, bl.a. om dess omsättning från förnybar energiproduktion överstiger den från fossila energiproduktion. Bolagen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Påverkan Påverkansarbete med fokus på energieffektivisering bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom fastighetssektorn.
Ekosystem och biologisk mångfald	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till att främja eller återställa ekosystem och biologisk mångfald väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Bidrag till FNs globala mål 15 ska kunna påvisas. - skogsbolag: Skogsbolag som förvaltar sitt skogsbestånd utifrån principer för ansvarsfullt skogsbruk väljs in. Bolagen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Bidrag till FNs globala mål 15 ska kunna påvisas. Påverkan Påverkansarbete med fokus biologisk mångfald bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom skogssektorn.
Hållbar användning av råvaror, vatten och mark	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till hållbar användning av råvaror, vatten och mark väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys. Påverkan Påverkansarbete med fokus hållbar användning av råvaror, vatten och mark bedrivs åtminstone mot portföljbolag inom gruvsektorn.
Motverkan av föroreningar och miljöfarligt avfall	Inkludering - hållbara obligationer: Gröna eller tematiskt hållbara obligationer där finansieringen avses användas till att motverka föroreningar och miljöfarligt avfall, så som avloppsreningsverk och återvinningscentraler, väljs in. Emittenten av obligationen bedöms genom en integrerad finansiell och hållbarhetsanalys.

Egenskap	Bindande del
Hälsa och välbefinnande	Exkludering - exkluderingskriterier - spel om pengar: investering görs inte i bolag vars omsättning från kommersiellt spel om pengar på kasinon, spelautomater och/eller poker (motsvarande) överstiger 5 %. - exkluderingskriterier - tobak: Investering görs inte i bolag vars omsättning från produktion av tobaksprodukter överstiger 5 %. - exkluderingskriterier - pornografi: Investering görs inte i bolag vars omsättning från produktion av pornografiskt material överstiger 0 %.
Mänskliga rättigheter Arbetsrätt och goda förhållanden mellan arbetsmarknadens parter Affärsetik Motverka korruption, penningtvätt och bestickning	Exkludering - exkluderingskriterier - bolag med allvarlig överträdelse av internationella konventioner och hållbarhetsnormer: Investering görs inte i bolag som bedöms överträda internationella överenskommelser för ansvarsfullt företagande och underliggande konventioner (hållbarhetsnormer) där påverkansarbete med bolaget inte nått önskvärt resultat. - exkluderingskriterier - stater utifrån mänskliga rättigheter, demokrati, yttrandefrihet och korruption: Investering görs inte i statliga emittenter (statsobligationer) och statligt ägda bolag som sammantaget bedöms vara auktoritära, icke fria, korrupta samt kränker mänskliga rättigheter. - exkluderingskriterier stater utifrån skatt: Investering görs inte i statliga emittenter (statsobligationer) som inte anses uppfylla grundläggande standarder för skatteförvaltning och för att motverka skatteflykt. Investering görs inte i stater som återfinns på EUs förteckning över icke samarbetsvilliga jurisdiktioner på skatteområdet. Påverkan Reaktivt (incidentdrivet) påverkansarbete inleds mot portföljbolag vid misstanke om överträdelser kopplat till mänskliga rättigheter, arbetsrätt, affärsetik och/eller korruption (hållbarhetsnormer).
Efterlevnad av internationella konventioner gällande kontroversiella vapen	Exkludering - exkluderingskriterier - kontroversiella vapen: Investering görs inte i bolag som bedöms vara involverade i kontroversiella vapen.

Hur stor är minimiandelen för att minska omfattningen av de investeringar som beaktades innan investeringsstrategin tillämpades?

Sett till bindande strategier och med tonvikt på gällande exkluderingskriterier så minskar antalet bolag som Länsförsäkringar Liv kan överväga att investera i med cirka 5-10 procent (både utifrån antal och marknadsvärde) beroende på referensindex (Globalt och Sverige). Exkluderingskriterierna har inte explicit utformats för att minska investeringsalternativen med en viss andel eller ett visst antal. Nya Trad bedöms fortsatt, utifrån gällande kriterier, kunna uppnå en väldiversifierad exponering mot portföljbolag.

En lista över exkluderade bolag och stater (statsobligationer) uppdateras regelbundet och finns tillgänglig på [LF.se/ansvarsfullainvesteringar](https://lf.se/ansvarsfullainvesteringar) under rubriken Exkluderings- och omställningskriterier.

Praxis för god styrning omfattar sunda förvaltningsstrukturer, förhållandet mellan anställda, personalersättning och efterlevnad av skatteregler.

Vad är policyn för att bedöma praxis för god styrning i investeringsobjekten?

Det enskilda portföljbolaget ska följa internationella överenskommelser och hållbarhetsnormer, i synnerhet OECDs riktlinjer för multinationella företag och FN Global Compacts principer för ansvarsfullt företagande, i meningen att de inte ska vara involverade i överträdelser. Om portföljbolaget varit involverat i överträdelser och har vidtagit adekvata åtgärder för att hantera överträdelserna och implementerat åtgärder för att undvika framtida överträdelser så bedöms det som ansvarsfullt agerande.

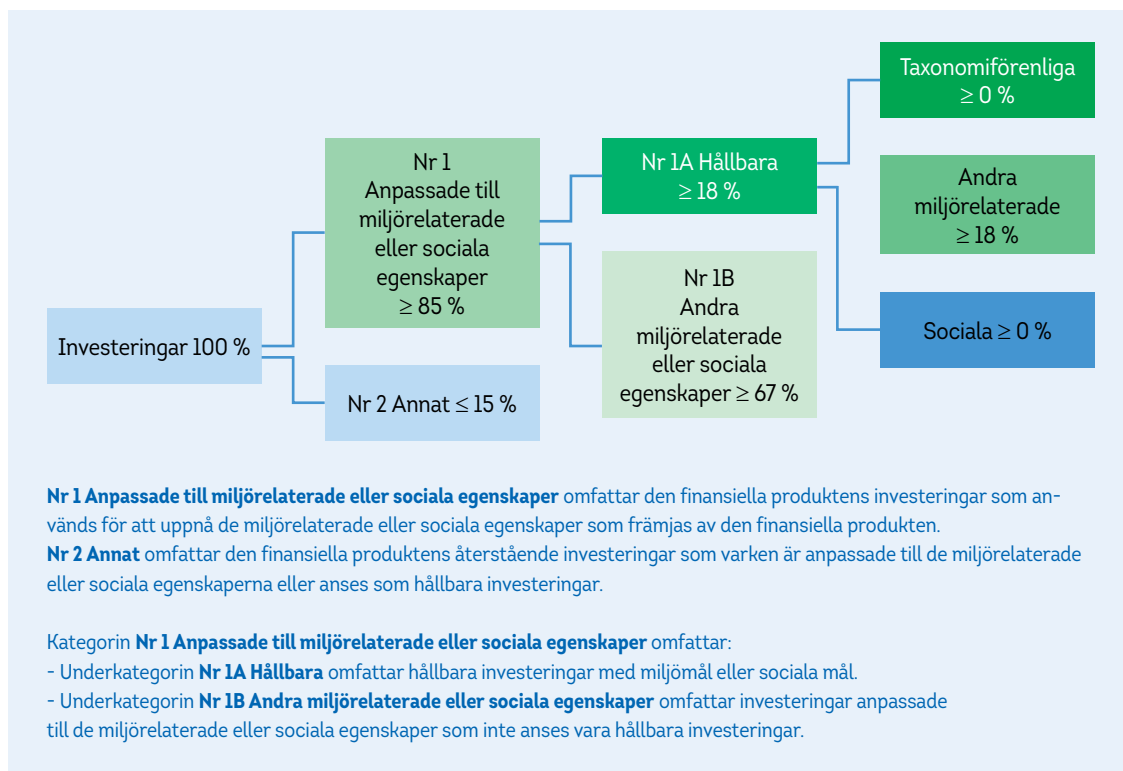
Kontrollen sker inom den hållbarhetsinriktade genomlysningen och görs regelbundet för befintliga investeringar och alltid inför potentiella nyinvesteringar.

Vilken tillgångsallokering är planerad för den finansiella produkten?

Nya Trads tillgångsallokering illustreras i bilden nedan. Investeringsstrategin innebär att majoriteten av Nya Trads investeringar planeras göras i *Nr 1 Anpassade till miljörelaterade eller sociala egenskaper*. Investeringsstrategin innebär att även hållbara investeringar kan göras.

Tillgångsallokering
beskriver andelen
investeringar i specifika
tillgångar.

Taxonomiförenliga verksamheter uttrycks som en andel av följande:

- **omsättning**, vilket återspeglar andelen av intäkterna från investeringsobjektens gröna verksamheter
- **kapitalutgifter**, som visar de gröna investeringar som gjorts av investeringsobjekten, t.ex. för en omställning till en grön ekonomi
- **driftsutgifter**, som återspeglar investeringsobjektens gröna operativa verksamheter.

Hur uppnår användningen av derivat de miljörelaterade eller sociala egenskaper som den finansiella produkten främjar?

Derivat används inte för att uppnå de miljörelaterade eller sociala egenskaper som Nya Trad främjar. De derivat som används i Nya Trad ingår i kategorin **Nr 2 Annat**.

Till vilken lägsta nivå är de hållbara investeringarna med ett miljömål förenliga med kraven i EU-taxomin?

Andelen investeringar i taxonomiförenliga investeringar planeras minst vara 0 procent av Nya Trads marknadsvärde i väntan på att tillförlitlig information om bolags taxonomiförenlighet blir lättillgänglig.

Om Länsförsäkringar Liv investerar i taxonomiförenlig verksamhet kommer taxonomiförenligheten uttryckas som andel av investeringsobjektens omsättning.

Nya Trads eventuella faktiska andel i taxonomiförenliga investeringar kommer baseras på offentlig publicerad information som granskats av investeringsobjektens egna revisorer eller annan tredjepart, varför Länsförsäkringar Liv inte anlitar revisorer eller annan tredje part för att granska att investeringarna efterlever EU-taxonominns krav.

Om information om i hur hög grad investeringarna är taxonomiförenliga inte är lättillgänglig genom offentliga upplysningar från investeringsobjekt inhämtar Länsförsäkringar Liv motsvarande information direkt från investeringsobjekten eller från tredjepartsleverantörer.

Möjliggörande verksamheter gör det direkt möjligt för andra verksamheter att bidra väsentligt till ett miljömål.

Omställningsverksamheter är verksamheter som det ännu inte finns koldioxidsnåla alternativ tillgängliga för och som bland annat har växthusgasutsläpp på nivåer som motsvarar bästa prestanda.

Investerar den finansiella produkten i fossilgas och/eller kärnenergi relaterad verksamhet som uppfyller EU-taxonomi?

- ☐ Ja: ☐ i fossilgas ☐ i kärnenergi
- ☒ Nej

De två diagrammen nedan visar i grönt minimiprocentandelen investeringar som är förenliga med EU-taxonomin. Eftersom det inte finns någon lämplig metodik för att avgöra hur taxonomianpassade statliga obligationer är*, visar den första grafen taxonomianpassningen med avseende på alla den finansiella produktens investeringar, inklusive statliga obligationer, medan den andra grafen visar taxonomianpassningen endast med avseende på de investeringar för den finansiella produkten som inte är statliga obligationer.

1. Taxonomiförenlighet hos investeringar, inklusive statliga obligationer*

2. Taxonomiförenlighet hos investeringar, exklusive statliga obligationer*

* I dessa grafer avses med "statliga obligationer" samtliga exponeringar i statspapper.

är hållbara investeringar med ett miljömål som **inte beaktar kriterierna** för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter enligt EU-taxonomin.

Vilken är minimiandelen investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter?

Andelen investeringar i omställningsverksamheter och möjliggörande verksamheter planeras minst vara 0 procent respektive 0 procent av Nya Trads marknadsvärde.

Vilken är minimiandelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte är förenliga med EU-taxonomin?

Andelen investeringar i hållbara investeringar med miljömål som inte är taxonomiförenliga planeras minst vara 18 procent av Nya Trads marknadsvärde. Dessa investeringar är hållbara enligt Disclosure-förordningen definition.⁸

Disclosureförordningens definition av hållbara investeringar är bredare än EU-taxonomin definition av miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet. Taxonomin håller på att utvecklas och kriterier för samtliga dess miljömål är ännu inte klara och regelverket träffar i huvudsak träffar europeiska bolag. I syfte att bidra till hållbar utveckling investerar Länsförsäkringar Liv gärna även hållbara investeringar med miljömål eller sociala mål enligt Disclosureförordningens definition.

Vilken är minimiandelen hållbara investeringar med ett miljömål som inte är förenliga med EU-taxonomin?

Andelen investeringar i socialt hållbara investeringar enligt Disclosureförordningens definition planeras minst vara 0 procent av Nya Trads marknadsvärde.

Vilka investeringar är inkluderade i "Nr 2 Annat", vad är deras syfte och finns det några miljörelaterade eller sociala minimiskyddsåtgärder?

I kategorin Nr 2 Annat samlas de investeringar som investeringsstrategins bindande delar inte tillämpas på.

⁷ Fossilgas och/eller kärnenergi relaterad verksamhet kommer endast att uppfylla EU-taxonomin om den bidrar till att begränsa klimatförändringarna (begränsning av klimatförändringarna) och inte orsakar betydande skada för något av målen i EU-taxonomin - se förklarande anmärkning i vänstra marginalen. De fullständiga kriterierna för ekonomisk verksamhet för fossilgas och kärnenergi som uppfyller EU-taxonomin fastställs i kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214.

⁸ Disclosureförordningen (EU 2019/2088, artikel 2.17).

Tabell 4. Andra investeringar

Investeringar	Syfte	Vidtagna minimiskyddsåtgärder
Gamla investeringar i Private Equity och Private Lending fonder	Skapa god riskjusterad avkastning. En mindre andel av Nya Trads investeringar utgörs av illikvida ⁹ investeringar som gjordes innan 2018 då nuvarande ansvarsfulla investeringsstrategier började tillämpas. Detta innebär att Länsförsäkringar Liv inte kan garantera att dessa tillgångar följer alla delar i den nuvarande investeringsstrategin, då investeringarna är svåra att genomlysa och gjordes innan ovanstående krav fanns på plats. Investeringarna kommer finnas kvar ytterligare några år, men fasas ut i takt med att de förfaller.	Länsförsäkringar Liv har inlett arbete för att genomlysa enskilda fonder samt be respektive Private Equity- och Private Lending-förvaltare om kvittens på gällande hållbarhetsindikatorer i sidobrev till investeringsavtalen.
Derivat	Reducera marknadsrisk och effektivisera förvaltningen	Motparter genomlyses regelbundet mot internationella konventioner och exkluderingskriterier.
Kassa	Rörelsekassa, det vill säga en liten andel av Nya Trad som av praktiska skäl inte är investerad.	Kreditinstituten genomlyses regelbundet mot internationella konventioner och exkluderingskriterier.

Var kan jag hitta mer produktspecifik information på nätet?

Mer produktspecifik information finns på webbplatsen: [LF.se/trad](https://www.lf.se/trad)

⁹ Illikvida investeringar är svåra att sälja.